

FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUN TASLAĞI

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasına yönelik olarak finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esasları ile finansal kiralama işlemlerine ilişkin esas ve usullerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Türkiye’de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

(2) Bankalar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz. Katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınınca yapılan finansal kiralama işlemleri bu Kanunun finansal kiralama işlemlerine ilişkin hükümlerine tabidir.

(3) Finansal kiralama şirketlerince yapılan faaliyet kiralaması işlemleri hakkında bu Kanunun finansal kiralama işlemlerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(4) Konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanmasında 21/02/2007 tarihli ve 5582 sayılı Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(5) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Birlik: Finansal Kiralama Şirketleri Birliğini, Faktoring Şirketleri Birliğini ve Finansman Şirketleri Birliğini,

b) Faaliyet kiralaması: Finansal kiralama dışında kalan kiralamayı,

c) Fatura: Nitelikleri Maliye Bakanlığınca belirlenen fatura ve fatura yerine geçen belgeleri,

ç) Finansal kiralama: Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hallerinden herhangi birini sağlayan ve asgari sözleşme süresi iki yıl olan kiralama işlemini,

d) Kiralayan: Katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketlerini,

e) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgarî yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla

birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufta bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

f) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

g) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

ğ) Şirket: Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerini,

h) Şube: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan ve faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan her türlü işyerini,

ı) Temsilcilik: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan, herhangi bir finansal kiralama, faktoring veya finansman işlemi yapmamak kaydıyla müşteriler ile şirket merkezi arasında irtibatı sağlayan, ürün tanıtımı ve pazarlama hizmeti veren birimi, ifade eder.

İKİNCİ KISIM İzne Tabi İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM Kuruluş ve Faaliyet İzinleri

Kuruluş izni

MADDE 4- (1) Türkiye’de bir şirketin kurulmasına bu Kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararlar izin verilir.

(2) İzin için yapılacak başvurulara ve iznin verilmesine ilişkin esas ve usuller Kurulca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. İzne ilişkin karar, başvurunun yapıldığı ya da başvuruda eksiklik bulunması hâlinde, istenilen bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihten itibaren üç ay içinde ilgiliye bildirilir. Eksikliklerin altı ay içinde giderilmemesi hâlinde başvuru geçersiz sayılır.

Kuruluş şartları

MADDE 5- (1) Türkiye’de kurulacak bir şirketin;

a) Anonim şirket şeklinde kurulması,

b) Pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,

c) Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,

ç) Nakden ve her türlü muvazaadan âri olarak ödenmiş sermayesinin en az beş milyon Yeni Türk Lirası olması,

d) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,

e) Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısına sahip olması,

şarttır.

Kurucularda aranan şartlar

MADDE 6- (1) Şirket kurucu ortaklarının;

a) 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre müflis olmaması, konkordato ilân etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma

başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,

b) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda nitelikli paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

c) Tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmaması veya kontrolü elinde bulundurmaması,

ç) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununun, mülga 18/6/1989 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun, 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun, 8/6/1933 tarihli ve 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununun ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefet yahut mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, karapara aklama, suç gelirlerinin aklanması veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlar, 12/4/1991 ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu uyarınca terörün finansmanı suçları, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması,

d) Gerekli malî güç ve itibara sahip bulunması,

e) Tüzel kişi olması hâlinde ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması,

şarttır. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla kurulmuş çok taraflı kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar hakkında (b) ve (c) bentleri uygulanmaz.

(2) Şirketin tüzel kişi kurucu ortaklarının sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin birinci fıkrada yer alan şartları taşıması gerekir.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya şirket kontrolünü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiler ile şirket sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip olan tüzel kişilerin sermayesinde yüzde on veya daha fazla paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişilerin (d) bendi hariç olmak üzere birinci fıkrada belirtilen nitelikleri kaybetmeleri halinde, bu kişilerin sahip oldukları payları durumlarını bu madde hükümlerine uygun hale getirecek şekilde altı ay içinde devretmeleri gerekir.

Faaliyet izni

MADDE 7- (1) 4 üncü madde çerçevesinde kuruluş izni alan şirketin, Kuruldan ayrıca faaliyet izni alması şarttır. Kuruluş iznini takip eden altı ay içerisinde faaliyet izni almak üzere başvuruda bulunmayan şirketin kuruluş izni geçersiz sayılır.

(2) Kurum, bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yapılan düzenlemelerdeki şartları taşımayanlara gerekli düzeltmeleri yapmaları ve eksiklikleri tamamlamaları için altı ayı geçmemek üzere süre verir. Bu süre içinde yeniden başvuranlar hakkında yapılan inceleme sonucunda durumları uygun bulunmayanlara verilmiş olan kuruluş izni geçersiz olur ve sonuç yazılı olarak bildirilir. Kuruluş izni almış olan şirketin faaliyete geçebilmesi için;

a) Sermayesinin nakit olarak ödenmiş ve plânlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olması,

b) Kurucuları tarafından 5 inci maddede belirtilen asgarî sermayenin yüzde beş tutarındaki sisteme giriş payının en az dörtte birinin Kurum hesabına yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,

c) Uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması,

ç) Yöneticilerinin, bu Kanunda belirtilen nitelikleri haiz olması, gerekir.

(3) Sisteme giriş payının ödenmeyen kısmının, faaliyete geçiş tarihinden itibaren bir yıl içinde Kurum hesabına yatırılacağına ilişkin taahhütnamenin Kuruma ibrazı zorunludur. Sisteme giriş payı bir defaya mahsus olmak üzere alınır. Şirket ortakları sisteme giriş payının ödenmesinden müteselsilen sorumludurlar.

(4) Faaliyet izninin alınmasını müteakip bir yıl içerisinde faaliyete geçmeyen şirketin faaliyet izni Kurulca iptal edilir.

(5) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.

Şube ve temsilcilikler

MADDE 8- (1) Şirket her ne ad altında olursa olsun şube ve temsilcilik dışında teşkilatlanmaya gidemez ve acentelik veremez.

(2) Yurtdışında kurulu bir şirketin Türkiye’de temsilcilik açması ile Türkiye’de faaliyette bulunan bir şirketin yurtiçinde ve yurtdışında şube ve temsilcilik açmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurulca çıkarılacak Yönetmelikle belirlenir.

Şirketin yapamayacağı iş ve işlemler

MADDE 9- (1) Şirket;

a) Ana faaliyet konuları dışında faaliyette bulunamaz,

b) Faktoring şirketlerince faktoring işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla verilen garanti ve kefaletler hariç olmak üzere garanti, kefalet ve teminat mektubu veremez,

c) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre menkul kıymet ihracı, uluslararası piyasalardan ödünç para alınması; genel esaslar dahilinde ortak ve ortaklıklarından, bankalardan, para piyasalarından ve organize piyasalardan fon sağlanması dışında mevduat veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı para toplayamaz.

(2) Faktoring şirketleri kambiyo senetlerine dayalı olsa bile, bir mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak fatura ile tevsik edilemeyen alacakları satın alamazlar veya tahsilini üstlenemezler.

(3) Finansal kiralama şirketleri finansal kiralama veya faaliyet kiralaması işlemine konu edilen mallarla; finansman şirketleri ise alımı kredilendirilen mallarla sınırlı olmak kaydıyla sigorta sözleşmelerinin yapılmasına aracılık dışında sigortacılık işlemleriyle iştigal edemezler.

İKİNCİ BÖLÜM

Ana Sözleşmeye İlişkin Hükümler

Ana sözleşme değişiklikleri

MADDE 10- (1) Şirketin ana sözleşme değişikliklerinde Kurumun uygun görüşü aranır. Kurumca uygun görülmeyen değişiklik tasarıları genel kurulda görüşülemez. Sicil memuru, Kurumun uygun görüşü olmaksızın ana sözleşme değişikliklerini Ticaret Siciline tescil edemez.

(2) Şirketin adres değişikliklerini değişiklik tarihinden itibaren on beş gün içerisinde Kuruma bildirmesi zorunludur.

Pay edinim ve devirleri

Madde 11- (1) Bir kişinin, şirket sermayesindeki payının yüzde onu aşması veya şirket kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(2) Yönetim kuruluna üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi veya yeni imtiyazlı pay ihracı yukarıdaki oransal sınıra bakılmaksızın Kurulun iznine tâbidir.

(3) Şirket sermayesinde yüzde on ve üzeri paya sahip olan tüzel kişilerin kontrolünün el değiştirmesi sonucunu doğuran pay devirleri Kurulun iznine tabidir.

(4) İzne tabi pay devirlerinde pay devralacakların kurucularda aranan nitelikleri taşımaları şarttır.

(5) İzne tabi olup, izin alınmadan yapılan pay devirleri pay defterine kaydolunamaz. Bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

(6) Pay defterine kaydedilen pay devirlerinin izne tabi olmasalar bile bir ay içerisinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birleşme, Devir, Bölünme ve Tasfiye

Birleşme, devir, bölünme ve tasfiye

MADDE 12 (1) Şirketin birleşme, devir ve bölünmesi Kuruldan izin alınmak kaydıyla genel hükümlere tabidir. İznin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Şirketin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi halinde Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla genel hükümler uygulanır. Şirketin tasfiye süreci gerekli görülmesi halinde Kurumca denetlenebilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yönetim

BİRİNCİ BÖLÜM

Yöneticiler

Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları, şube yöneticileri ve temsilciler

Madde 13- (1) Şirketin yönetim kurulu genel müdür dahil beş kişiden az olamaz. Genel müdür, bulunmadığı hallerde vekili, yönetim kurulunun doğal üyesidir. Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının 6 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları (d) bendi hariç olmak üzere taşımaları zorunludur.

(2) Şirket genel müdürünün en az on yıllık, genel müdür yardımcısının ise en az yedi yıllık olmak üzere bankacılık, finans ve Kurulca belirlenecek diğer alanlarda mesleki deneyime sahip olmaları ve ayrıca, lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları şarttır.

(3) Başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda icrai nitelikte görev yapan diğer yöneticiler de bu Kanunun genel müdür yardımcılara ilişkin hükümlerine tabidir.

(4) Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları ile şube yöneticileri ve temsilcilerin atanmaları ve seçilmelerine ilişkin usul ve esaslar ile şube yöneticileri ve temsilcilerin nitelikleri Kurulca belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Finansal Raporlama

Muhasebe, raporlama ve bağımsız denetim

MADDE 14- (1) Şirket, Kurul tarafından uluslararası standartlar göz önünde bulundurularak belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek; finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenlemek zorundadır.

(2) Şirket, şekil ve kapsamı Kurumca belirlenecek mali tablolar ve istatistiki bilgileri istenilen süre ve yöntemlerle Kuruma göndermek zorundadır.

(3) Şirketin genel kuruluna sunulacak yıllık bilançoları ve gelir tablolarının, Kurulca belirlenen usûl ve esaslar çerçevesinde ve Kurulca bankalarda bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmesi şarttır.

Koruyucu düzenlemeler

MADDE 15- (1) Kurul, şirketin varlıkları, alacakları, özkaynakları, borç, yükümlülük ve taahhütleri, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların ve maruz kalınan risklerin tespiti, tahlili, izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla sınırlamalar ve standart oranlar da belirlemek suretiyle gerekli düzenlemeleri yapmaya ve bunlar hakkında her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Şirket, yapılan düzenlemelere uymak, belirlenen sınırlamaları ve standart oranları hesaplamak, tutturmak ve

idame ettirmek ve bunlara ilişkin olarak Kurum tarafından istenen tedbirleri belirlenen süreler içinde almak ve uygulamakla yükümlüdür. Özkaynağın hesaplanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Bu Kanun uyarınca belirlenecek sınırlamalara ve standart oranlara ilişkin eşiklere erişilmesi veya aşımaların oluşması hâlinde, ilgili şirket durumu derhal Kuruma bildirmek zorundadır.

(3) Özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda aşımaların oluşması ve şartların gerektirmesi hâlinde, bu aşımalar Kurumca belirlenecek bir süre içinde giderilir. Aşımaların giderilmesi için belirlenen süre içinde bu Kanunun idarî para cezalarına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Karşılıklar

MADDE 16- (1) Şirket, işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen, ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararlarını karşılamak amacıyla Kurulca belirlenecek usûl ve esaslar çerçevesinde karşılık ayırmak zorundadır. Alacaklarla ilgili olarak ayrılan özel karşılıkların tamamı, ayrıldıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Bilgi verme ve denetim

MADDE 17- (1) Bu Kanun hükümleri ile bu Kanun kapsamındaki şirketler hakkında diğer kanunlarda yer alan hükümlerin uygulanmasının ve bir şirketin her türlü işlemlerinin gözetimi ve denetimi Kurum tarafından yapılır. Bu Kanun hükümlerinin uygulanması çerçevesinde şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi Kuruma tevdi etmek zorundadırlar.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile meslek sırrı, aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum tarafından bu Kanun kapsamında verilen görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi uygun süre ve ortamda, sürekli veya münferit olarak vermeye, istenecek defter ve belgeleri ibraz etmeye ve incelemeye hazır bulundurmaya, tüm bilgi işlem sistemini denetim amaçlarına uygun olarak ilgili personele açmaya, verilerin güvenliğini sağlamaya ve muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü defter, belge ve karneler ile vermek zorunda buldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifreleri incelemek için ibraz etmeye ve işletmeye mecburdurlar.

(3) Şirketin faaliyetlerinin yerinde denetimi, Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından yapılır. Şirket, şirket ortakları, şirketin kontrol ettiği ortaklıklar ve ilgili diğer gerçek ve tüzel kişiler Kurumun yerinde denetim yapmaya yetkili meslek personeli tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek, defter ve belgelerini ibraz etmek ve incelemeye hazır tutmak zorundadırlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İşlemlere İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Finansal Kiralama

Finansal kiralama sözleşmesi

MADDE 18- (1) Finansal kiralama sözleşmesi, kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören sözleşmedir.

Sözleşmesinin konusu

MADDE 19- (1) Sözleşmeye taşınır ve taşınmaz mallar konu olabilir. Bilgisayar yazılımlarının çoğaltılmış nüshaları hariç olmak üzere patent gibi fikri ve sınaî haklar bu sözleşmeye konu olamazlar.

(2) Finansal kiralamaya konu taşınır ya da taşınmaz ile birlikte yatırımın bütününcü parçası veya eklentisi haline gelen mallar, ilgili finansal kiralama sözleşmesinin konusu olabilir.

Finansal kiralama bedeli

MADDE 20- (1) Finansal kiralama bedeli ve ödeme dönemleri taraflarca belirlenir. Sözleşme konusu mal henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş olsa dahi, sözleşme tarihinden başlamak üzere kira bedelleri tahsil edilebilir.

Yurtdışından yapılacak finansal kiralamalar

MADDE 21- (1) Yurtdışında yerleşik kiralayan şirketin Türkiye'de şubesi yoksa yurtdışından yapılacak finansal kiralama sözleşmeleri Gümrük Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlıkça tescil edilir.

(2) Yurtdışından yapılacak finansal kiralamalara ilişkin usul ve esaslar Gümrük Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlıkça belirlenir.

Sözleşmenin şekli ve tescili

MADDE 22- (1) Sözleşme, düzenleme şeklinde ve noterlikçe yapılır. Taşınmaz mallara ilişkin sözleşmeler taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün beyanlar hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır mallara dair sözleşmeler bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil ve şerh olunur ve kiralayan tarafından ayrıca Finansal Kiralama Şirketleri Birliğine bildirilir.

(2) Özel bir sicile kayıtlı olmayan taşınır mallara ilişkin sözleşmeler Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tescil edilir.

(3) Sözleşmelerin Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince tutulacak özel sicile tesciline ilişkin usul ve esaslar Kurumun uygun görüşü alınmak suretiyle Finansal Kiralama Şirketleri Birliğince belirlenir.

(4) Tescil veya şerhten sonra, üçüncü kişilerin finansal kiralama konusu mal üzerindeki aynı hak iktisapları kiralayana karşı ileri sürülemez.

(5) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesi uygulamasında kiracı geminin maliki sayılır.

Finansal kiralama konusu malın satın alınması

MADDE 23- (1) Finansal kiralama konusu malın mülkiyeti kiralayana aittir. Ancak taraflar sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının, malın mülkiyetini satın alma hakkını haiz olacağını kararlaştırabilirler.

Tarafların hak ve borçları

MADDE 24- (1) Kiracı, sözleşme süresince finansal kiralama konusu malın zilyedi olup, sözleşmenin amacına uygun olarak her türlü faydayı elde etme hakkına sahiptir.

(2) Kiracı, finansal kiralama konusu malı sözleşmede öngörülen şart ve hükümlere göre itina ile kullanmak zorundadır.

(3) Sözleşmede aksine hüküm yok ise kiracı, malın her türlü bakımından ve korunmasından sorumlu olup, bakım ve onarım masrafları kiracıya aittir.

(4) Kiralama konusu mal veya hakkın sigorta ettirilmesi zorunludur. Malın veya hakkın kimin tarafından sigorta ettirileceği ve sigorta primlerinin kimin tarafından ödeneceği sözleşmede gösterilir.

(5) Malın sözleşme süresi içinde hasar ve ziyayı sorumluluğu kiracıya aittir. Bu sorumluluk ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlıdır ve kiracı tarafından finansal kiralama bedelleri ile karşılanmak zorundadır.

(6) Kiracının seçimi ve talebi üzerine üçüncü kişiden sağlanan mal, kiracı tarafından teslim alınmış ise, bu malın ayıplı olmasından kiralayan sorumlu tutulamaz. Aynı hüküm, malın bizzat kiracıdan sağlanması halinde de uygulanır.

Malın kiracıya teslim edilmemesi

MADDE 25- (1) Finansal kiralama konusu malın, kiralayanın malın imalatçısı veya satıcısı ile zamanında sözleşme yapmaması veya gerekli ödemeyi zamanında yerine getirmemesi veya kiralayanın kusur ve ihmalden kaynaklanan diğer sebepler ile kiracıya teslim edilmemesi halinde 818 sayılı Borçlar Kanununun 106 ncı maddesi hükmü uygulanır.

Zilyedliğin ve kiracılık sıfatının devri

MADDE 26- (1) Kiracı, kiracılık sıfatını ve/veya sözleşmeden doğan hak ve/veya yükümlülüklerini, kiralayandan yazılı izin alınması kaydıyla devredebilir. İş bu devir nedeniyle finansal kiralama sözleşmesinde yapılan kiracı değişikliği, ilgisine göre 21 inci veya 22 nci madde çerçevesinde tescil edilir veya şerh olunur.

(2) Konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracı, kiralayana bilgi vermek, diğer finansal kiralama işlemlerinde ise sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla finansal kiralama konusu malın zilyetliğini bir başkasına devredebilir.

Mülkiyetin devri

MADDE 27- (1) Sözleşmede aksi öngörülmemişse kiralayan, malın mülkiyetini bir üçüncü kişiye devredemez. Sözleşmede bu yetkinin tanınması halinde, devir, ancak başka bir

kiralayana yapılabilir. Devralan, sözleşme hükümlerine uymak zorundadır. Devrin kiracıya karşı geçerli olması onun haberdar edilmesine bağlıdır.

Kiracının iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 28- (1) Kiracının iflası halinde, iflas memuru, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 221 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre büro teşkilinden önce, finansal kiralama konusu malların tefrikine karar verir. İflas memurunun bu kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir.

(2) Kiracı aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde, icra memuru, finansal kiralama konusu malların takibin dışında tutulmasına karar verir. İcra memurunun kararına karşı yedi gün içinde itiraz edilebilir. Bu itirazlar, icra mahkemesince en geç bir ay içinde karara bağlanır.

Kiralayanın iflası veya icra takibine uğraması

MADDE 29- (1) Kiralayanın iflası halinde sözleşme, kararlaştırılan sürenin sonuna kadar iflas masasına karşı geçerliliğini sürdürür.

(2) Kiralayan aleyhine icra yoluyla takip yapılması halinde finansal kiralama konusu mallar sözleşme süresi içinde haczedilemez.

Sözleşmenin süresinin dolması sebebiyle sona ermesi

MADDE 30- (1) Sözleşme kararlaştırılan sürenin dolmasıyla son bulur. Ancak, taraflardan her biri sürenin bitiminden en az üç ay önce bildirmek kaydıyla mevcut veya yeni şartlarla sözleşmenin uzatılmasını talep edebilir. Sözleşmenin uzatılması tarafların anlaşmasına bağlıdır.

Sözleşmenin diğer sebeplerle sona ermesi

MADDE 31- (1) Sözleşme, kiralayanın faaliyet izninin iptali, tüzel kişiliğinin sona ermesi, kiracının tüzel kişiliğinin sona ermesi, iflası veya aleyhine yapılan bir icra takibinin semeresiz kalması, ölümü veya fiil ehliyetini kaybetmesi hallerinde sona erer.

(2) Kiracının tasfiye sürecine girmesi veya tasfiyeye girmeksizin finansal kiralama konusu malın tahsis edildiği işletmesini tasfiye etmesi halinde kiracının talebi üzerine sözleşmede aksine hüküm yoksa sözleşme süresinden önce feshedilebilir.

Sözleşmenin ihlali

MADDE 32- (1) Kiralayan, finansal kiralama bedelini ödemediği takdirde kiracıya verdiği otuz günlük süre içinde de bu bedelin ödenmemesi halinde, sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, sözleşmede, süre sonunda mülkiyetin kiracıya geçeceği kararlaştırılmış ise, bu süre altmış günden az olamaz. Bir yıl içinde sözleşmede yer alan kira bedellerinden üçünün zamanında ödememesi nedeniyle ihtara muhatap olan kiracılarla yapılan sözleşmeler kiralayan tarafından feshedilebilir.

(2) Taraflardan birinin sözleşmeye aykırı harekette bulunduğu hallerde, bu aykırılık nedeniyle diğer tarafın sözleşmeyi devam ettirmesinin beklenemeyeceği durumlarda sözleşme feshedilebilir.

Sözleşmenin sona ermesinin sonuçları

MADDE 33- (1) Sözleşme sona erdiğinde, sözleşmeden doğan satın alma hakkını kullanmayan veya bu hakkı bulunmayan kiracı finansal kiralama konusu malı derhal geri vermekle mükelleftir.

Sözleşmenin feshinin sonuçları

MADDE 34- (1) Sözleşmenin kiralayan tarafından feshi halinde, kiracı malı iade ile yükümlüdür. İade edilen malın sözleşmenin feshi tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından düşük olması durumunda aradaki fark kiracı tarafından kiralayana ödenir. Kiralayana iade edilen malın sözleşme feshi tarihindeki değerinin, vadesi gelmemiş finansal kiralama bedelleri ile varsa kiralayanın bunu aşan zararı toplamından yüksek olması durumunda aradaki fark kiralayan tarafından kiracıya ödenir.

(2) Sözleşme kiracı tarafından feshedilirse kiracı malı geri vermekle beraber uğradığı zararın tazminini kiralayandan talep edebilir.

(3) Sözleşmeden kaynaklanan borçlara karşılık teminat olarak alınan ipoteklerin paraya çevrilmesinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 150/ı maddesi hükümleri uygulanır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 35- (1) Sözleşme hakkında 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Medeni Kanunun 764, 765,766 ncı maddeleri ve 22/04/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 222, 223, 224, 254 üncü maddeleri ile 18/5/1955 tarihli ve 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

Teşvik

MADDE 36- (1) Yatırımların tamamının veya bir bölümünün finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilmesi halinde kiralayan, finansal kiralamaya konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak bunların satın alınması halinde uygulanan teşviklerden yararlanır. Finansal kiralama şirketinin teşvik belgesi ile ilgili sorumluluğu, kendisine devri gerçekleşen kısmı ile sınırlıdır.

Gümrüğe dair hükümler

MADDE 37- (1) Yabancı şirket ile kiracı arasında akdedilen sözleşmeye göre getirilen mallara, gümrük vergileri bakımından aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Satın alma hakkı bulunmayan bir sözleşmeye dayanarak veya bu hak bulunsa dahi teşvik belgesinde gümrük muafiyetinden yararlanması öngörülmemiş malların Türkiye'ye girişinde, gümrük mevzuatının süre kısıtlaması hariç, sözleşme süresine bağlı olarak, geçici muafiyet rejimine dair hükümler uygulanır.

1) Bu şekilde Türkiye'ye getirilen mallar için ileride doğabilecek vergileri karşılayacak miktarda teminat alınır. Şu kadar ki, sözleşme süresi sonunda kesin ithalatın yapılmaması ve finansal kiralama konusu malların kiralayana iade edilmek üzere yurt dışına çıkarılmak istenmesi halinde daha önce yapılan teminata bağlama işlemi genel hükümlere göre çözülür.

2) Teminata bağlama usul ve esasları bir yönetmelikle belirlenir.

b) Sözleşme süresi sonunda finansal kiralama konusu malların kesin ithalatının yapılması halinde, vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihteki cari kur ve normal fiyat üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri tahsil olunur.

İstisnalar ve vergi nispetinin tespiti

MADDE 38- (1) Sözleşme her türlü vergi, resim ve harçtan istisnadır.

(2) Bakanlar Kurulu, dar mükellefiyete tabi kurumların bu Kanunun uygulamasından doğacak kazanç ve ücretlerinden yapılacak vergi tevkifat nispetlerini sıfıra kadar indirmeye veya kurumlar vergisindeki nispete kadar yükseltmeye yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Faktoring ve Finansman

Faktoring sözleşmesi

MADDE 39- (1) Faktoring sözleşmesi, mal veya hizmet satışından doğmuş veya doğacak fatura ile tevsik edilen alacakların kabili rücu veya gayri kabili rücu olarak devralınmasını ve bu alacaklara karşılık ödemede bulunmak suretiyle finansman sağlanmasını öngören sözleşmedir.

(2) Faktoring sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

(3) Aynı faturaya dayalı olarak birden fazla faktoring sözleşmesi düzenlenemez.

(4) Faktoring sözleşmelerinde tarafların hak ve yükümlülükleri hakkında genel hükümler uygulanır.

Finansman sözleşmesi

MADDE 40- (1) Finansman sözleşmesi, her türlü mal veya hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim ve temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşmedir. Kredi geri ödemeleri adına kredi açılanlar tarafından finansman şirketlerine yapılır.

(2) Finansman şirketlerinin, kredilendirecekleri mal veya hizmetleri temin eden satıcılarla önceden yazılı şekilde genel bir sözleşme yapmaları zorunludur.

(3) Finansman sözleşmesinin yazılı şekilde düzenlenmesi zorunludur.

(4) Finansman sözleşmelerinde tarafların hak ve yükümlülükleri hakkında genel hükümler uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM

Şirket Birlikleri

Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği

MADDE 41- (1) Tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulmuştur.

(2) Finansal kiralama şirketleri Finansal Kiralama Şirketleri Birliğine; faktoring şirketleri Faktoring Şirketleri Birliğine, finansman şirketleri Finansman Şirketleri Birliğine faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde üye olmak zorundadır.

Birliklerin görev ve yetkileri

MADDE 42 – (1) Şirket birlikleri;

- a) Mesleğin gelişmesini temin etmek,
- b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak,
- c) Üyelerinin uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemek,
- ç) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmak,
- d) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak,
- e) Üyelerin ilân ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarları itibarıyla tespit etmek,

ile görevli ve yetkilidir.

Organlar ve statü

MADDE 43- (1) Birliklerin organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce seçimlere katılacak üyeleri ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar; bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık sayım ilkelerine göre yapılır. Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itiraz hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

(2) Birliklerin organları, çalışma esasları ve faaliyetlerinin kapsamı, birliklerin görüşünü alarak Kurumun yapacağı öneri üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak statülerinde gösterilir. Üyeler, birliklerin statüsüne ve birlikler tarafından alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadır. Birliklerin giderleri, statüleri gereğince tespit olunan oy sayısına göre üyelere dağıtılır. Üyeler, kendilerine düşen masraf paylarını statülerde belirtilen süre içinde yatırmak zorundadır. Masraf iştirak payları belirlenen süre içinde ödenmediği takdirde birlikler tarafından icra yoluyla tahsil olunur. Masraf iştirak paylarının ödenmesine dair kararlar 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinde yazılı resmî belge niteliğindedir.

(3) Birliklerin aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyeler hakkında birliklerin yönetim kurulunca bin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezasına karar verilir.

Fatura Merkezi Kayıt Sistemi

MADDE 44- (1) Faktoring Şirketleri Birliği, faktoring işleminin mal veya hizmet satışından doğduğunu tevsik eden faturaların seri numaralarının tutulduğu ve faktoring şirketlerinin gerektiğinde erişimine açık bir Fatura Merkezi Kayıt Sistemi kurar.

(2) Faktoring şirketleri, fatura seri numaralarını, faktoring sözleşmesinin imzalanmasını müteakip en geç onbeş gün içinde Fatura Merkezi Kayıt Sistemine kaydedilmek üzere, Faktoring Şirketleri Birliğine göndermek zorundadır.

(3) Faktoring şirketleri, faktoring sözleşmesini imzalamadan önce kendilerine ibraz edilen faturaların başka bir faktoring işleminde kullanılıp kullanılmadığını Fatura Merkezi Kayıt Sisteminden kontrol etmek zorundadır.

ALTINCI KISIM **Cezai Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM **İdari Para Cezaları**

Şirketlere ilişkin idari para cezaları

MADDE 45- (1) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle şirkete ilgilerine göre, bu Kanunun;

a) 8 inci maddesine aykırı şekilde şube ve temsilcilik açılması halinde üçbin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar,

b) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile yasaklanan faaliyetlerde bulunulması halinde ellibin Yeni Türk Lirasından yüzbin Yeni Türk Lirasına kadar,

c) 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı işlem yapılması halinde onbin Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan işlem tutarının üç katına kadar,

ç) 11 inci maddesinin ikinci, beşinci ve altıncı fıkralarına aykırılık halinde bin Yeni Türk Lirasından üçbin Yeni Türk Lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesine aykırı şekilde atama yapılması halinde ikibin Yeni Türk Lirasından sekizbin Yeni Türk Lirasına kadar ve cezanın tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde, bu sürenin bitiminden itibaren geçen her gün için verilmiş olan cezanın yüzde onu tutarında,

e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı olarak şirketin mali büyüklüklerini önemli ölçüde etkileyen veya önemli ölçüde etkilememekle birlikte süreklilik arz eden uygulamalar yapılması halinde ikibin Yeni Türk Lirasından beşbin Yeni Türk Lirasına kadar,

f) 14 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde, ikibin Yeni Türk Lirasından beşbin Yeni Türk Lirasına kadar,

g) 15 inci maddeye istinaden çıkarılan düzenlemelerde yer alan sınırlamalara aykırılık halinde, onbin Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan tutarın yüzde birine kadar,

ğ) 15 inci maddede öngörülen bildirim yapılmaması halinde, bin Yeni Türk Lirasından üçbin Yeni Türk Lirasına kadar,

h) 16 ncı maddesine göre ayrılması gereken karşılıkların tesis edilmemesi hâlinde, bin Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere, ayrılması gereken karşılık tutarının binde ikisine kadar; üç aydan az olmamak üzere Kurumca verilecek süre içinde aykırılığın giderilmemesi hâlinde ise, tesis edilmeyen karşılık tutarının yüzde üçü tutarında,

ı) 17 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde, ikibin Yeni Türk Lirasından beşbin Yeni Türk Lirasına kadar,

i) 19 uncu ve 22 nci maddeleri ile 39 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları ve 40 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde, bin Yeni Türk Lirasından beşbin Yeni Türk Lirasına kadar,

j) 44 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde, bin Yeni Türk Lirasından üçbin Yeni Türk Lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(2) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle şirkete, ilgili maddelerine göre Kurul ve Kurum tarafından bu Kanuna dayanılarak alınan kararlara, çıkarılan yönetmelik ve tebliğlere ve yapılan diğer düzenlemeler ile Kurum tarafından verilen talimatlara uyulmaması halinde, bin Yeni Türk Lirasından beşbin Yeni Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(3) Kurul kararıyla ve gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili gerçek ve tüzel kişilere bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık halinde yirmibin Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere, aykırılık oluşturan pay bedelinin yüzde beşi kadar,

b) 11 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde bin Yeni Türk Lirasından üçbin Yeni Türk Lirasına kadar,

c) 17 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına aykırılık halinde bin Yeni Türk Lirasından beşbin Yeni Türk Lirasına kadar, idari para cezası uygulanır.

Savunma hakkı ve kapatma kararı

MADDE 46- (1) İdarî para cezalarının uygulanıp uygulanmayacağına ilgilinin savunması alındıktan sonra karar verilir. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde savunma verilmemesi hâlinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

(2) Bu Kanunun 8 inci maddesi hükümlerine aykırı olarak yurt içinde açılan şube ve temsilcilikler hakkında 45 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanmakla birlikte, bunlar Kurumun talebi üzerine valiliklerce geçici veya sürekli kapatılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Suçlar

İzinsiz faaliyette bulunmak

MADDE 47- (1) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın aslen veya fer'an meslek edinerek finansal kiralama, faktoring ve finansman faaliyetlerinde bulunan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri, altı aydan iki yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu suçun bir işyeri bünyesinde işlenmesi hâlinde bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(2) Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilân ve reklâmlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda şirket gibi faaliyet gösterdikleri izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, üç aydan bir yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara aykırılık hâlinde Kurumun ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine, sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamları geçici olarak durdurulur, ilânları toplatılır. Bu tedbirler, hâkim kararıyla kaldırılıncaya kadar devam eder. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

(4) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı davranan faktoring şirketlerinin yetkilileri hakkında, 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Tefecilik” başlıklı 241 inci maddesi hükmü uygulanır.

Yetkili merciler ile denetim görevlilerince istenen bilgi ve belgeleri vermemek ve görevlerini yapmalarını engellemek

MADDE 48- (1) Bu Kanunla yetkilendirilen mercilerin ve denetim görevlilerinin istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz günden binbeşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu Kanunla yetkilendirilen denetim görevlilerinin görevlerini yapmalarına engel olan kişiler iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak

MADDE 49 - (1) Şirketin bu Kanunda gösterilen merciler ile denetim görevlilerine ve mahkemelere verdiği veya yayımladığı belgelerdeki gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı, bunları ve bunların düzenlenmesine esas teşkil eden her türlü belgeleri imza edenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve binbeşyüz günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Yazılı başvuru ve müdahale

MADDE 50- (1) Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Bu fıkra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Kurumun başvuruda bulunması hâlinde, Kurum başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyet İzninin İptali

Faaliyet izninin iptali

MADDE 51- (1) Bir şirketin faaliyet izni;

a) Faaliyet izninin alındığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili Birliğe üye olunmaması ve bu yükümlülüğün Kurum tarafından yapılan uyarıya rağmen yerine getirilmemesi,

b) Sisteme giriş payının kalan taksitlerinden en az birinin Kurum hesabına yatırılmaması ve bu yükümlülüğün Kurum tarafından yapılan uyarıya rağmen yerine getirilmemesi,

c) Adres değişikliğinin süresi içerisinde Kuruma bildirilmemesi ve yapılan yasal tebligata rağmen adresinde bulunulmaması,

ç) Faaliyetlere kesintisiz bir yıl süre ile ara verilmesi,

d) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yasaklanan faaliyetlerde bulunulması,

e) Bir yıl içerisinde iki defadan fazla 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrasında yasaklanan faaliyetlerde bulunulması,

hâllerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda, Kurulun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlar iptal edilir.

(2) Faaliyet izninin iptaline ilişkin karar ilgili şirkete bildirilir ve Resmi Gazete’de yayımlanır. İptal kararının Resmi Gazete’de yayımlanması ilgililere yapılacak tebligat

hükmündedir. Şirketin bu kararın yayımı tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde "Faaliyet İzin Belgesi"ni Kuruma iade etmesi gerekir.

(3) Faaliyet izni iptal edilen şirketin, faaliyetlerini derhal durdurması ve iptal tarihinden itibaren üç ay içinde genel kurulunu toplayarak, şirket konusu ve unvanını değiştirmek veya tasfiye işlemlerini başlatmak üzere karar alması zorunludur.

(4) Faaliyet izni iptal edilenler bu Kanunda belirtilen faaliyetlerle iştigal edemez, ticaret unvanlarında, ilan ve reklâmlarında veya işyerlerinde söz konusu işlerle iştigal ettikleri izlenimini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamazlar.

YEDİNCİ KISIM **Son Hükümler**

Kaldırılan ve değiştirilen hükümler

MADDE 52- (1) 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 168 inci maddesinin (C), (D), (E) fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Mülga mevzuata yapılan atıflar

MADDE 53- Diğer kanunlarda, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

(2) Diğer kanunlarda, 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlerine yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

Parasal tutarlar

MADDE 54- (1) Para cezalarına ilişkin hükümler hariç olmak üzere, bu Kanundaki parasal tutar ve sınırlardan her biri, her yıl kısmen ya da tamamen, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık üretici fiyat endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere Kurul kararıyla artırılabilir.

Mevcut düzenlemelerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanuna göre çıkarılacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar, kaldırılan hükümlere dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Şirket durumunu, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi de dahil olmak üzere bu Kanun hükümlerine intibak ettirmek zorundadır. Mücbir sebeplerin bulunması ve Kurulca uygun görülmesi halinde bu süre bir yılı geçmemek üzere uzatılabilir.

Birlikler ile ilgili yükümlülükler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan şirket, ilgili Birliğin faaliyete geçtiği tarihi izleyen bir ay içinde Birliğe üye olmak zorundadır.

(2) Bu Kanun hükümleri uyarınca Finansal Kiralama Şirketleri Birliğinde tutulan özel sicile tescil edilecek sözleşmelerin tescilinde 22 nci madde uyarınca tescile ilişkin usul ve esaslar belirlenene kadar mülga 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun tescile ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Fatura Merkezi Kayıt Sisteminin, Faktoring Şirketleri Birliğinin faaliyete geçtiği tarihi izleyen altı ay içinde kurulması zorunludur.

Düzenlenmiş olan finansal kiralama sözleşmeleri

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri için mülga 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun süreye ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 55- (1) Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.